

**Zarządzenie Nr 10/2021
Dyrektora Ośrodka Kultury w Wieliszewie
z dnia 25.02.2021 r.**

w sprawie: wprowadzenia regulaminu zarządzania ryzykiem w Ośrodku Kultury w Wieliszewie

Na podstawie art. 68 ust. 2 pkt 7 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2021 r. poz. 869) oraz statutu Ośrodka Kultury stanowi załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXIX/393/2014 Rady Gminy Wieliszew z dnia 28 stycznia 2014 r. zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadzam zasady i tryb zarządzania ryzykiem w Ośrodku Kultury w Wieliszewie, określone w Regulaminie zarządzania ryzykiem, stanowiącym załącznik do zarządzenia.

§ 2

Traci moc Zarządzenie Nr 5/2017 z dnia Dyrektora Ośrodka Kultury w Wieliszewie z dnia 31 grudnia 2017 r.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Ośrodka Kultury w Wieliszewie
dr Dariusz Skrzydlewski

Regulamin zarządzania ryzykiem

§ 1

[Ogólne zasady zarządzania ryzykiem]

1. Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym jest ciągłym procesem, stanowiącym jeden z elementów kontroli zarządczej w Ośrodku Kultury w Wieliszewie dalej zamiennie jako Instytucja Kultury.
2. Zarządzanie ryzykiem wewnętrznym odbywa się w szczególności według zasad:
 - 1) spójności z przepisami prawa oraz wytycznymi w zakresie standardów kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych;
 - 2) powiązania z celami i zadaniami Instytucji Kultury;
 - 3) przypisania odpowiedzialności;
 - 4) proporcjonalności działań przeciwdziałających ryzyku do jego istotności.

§ 2

[Etapy procesu zarządzania ryzykiem]

Proces zarządzania ryzykiem w Instytucji Kultury obejmuje:

- 1) identyfikację ryzyka;
- 2) ocenę ryzyka oraz odniesienie go do akceptowalnego poziomu ryzyka;
- 3) reakcję na ryzyko, tj. ustalenie metod przeciwdziałania ryzyku;
- 4) monitorowanie procesu i dokonywanie zmian.

§ 3

[Identyfikacja ryzyka]

1. Przed przystąpieniem do identyfikacji ryzyka występującego w poszczególnych komórkach organizacyjnych oraz na samodzielnych stanowiskach pracy Dyrektor Instytucji Kultury ustala listę celów i zadań do realizacji, które tworzą plan działalności na dany rok.
2. Podstawą sporządzenia planu działalności Instytucji Kultury jest plan finansowy Instytucji Kultury zatwierdzony na dany rok.

3. Co najmniej raz w roku, nie później niż do 31 stycznia roku, na który tworzony jest plan działalności Instytucji Kultury, należy opracować wykaz ryzyk (zdarzeń niepewnych), wraz z funkcjonującymi i proponowanymi mechanizmami kontrolnymi, ograniczającymi występujące ryzyko.
4. Identyfikując ryzyko, analizuje się wyniki wcześniej przeprowadzonych kontroli lub audytów oraz przypadki nieprawidłowości i niepowodzeń w osiągnięciu celów w przeszłości.
5. Podczas identyfikacji ryzyka należy przeanalizować w szczególności:
 - 1) osiągnięte cele i realizowane zadania przez Instytucję Kultury na dany rok;
 - 2) zagrożenia związane z osiągnięciem celów i realizowaniem zadań, w szczególności wynikające z następujących czynników:
 - a) zmiana struktury organizacyjnej,
 - b) sytuacja finansowa, w tym: liczba, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych,
 - c) liczba pracowników oraz ich kwalifikacje,
 - d) przestrzeganie zasad etyki przez pracowników,
 - e) warunki pracy,
 - f) wpływy/naciski zewnętrzne na pracowników (zwłaszcza o charakterze korupcyjnym lub innym kryminogennym),
 - g) możliwość zaistnienia zmian (np. struktury organizacyjnej, sposobu działania, fluktuacji kadr, systemów informatycznych).

§ 4

[Ocena ryzyka]

1. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka i skutku, a następnie na ustaleniu jego istotności.
2. **Oceniając prawdopodobieństwo** wystąpienia ryzyka, uwzględnia się możliwą częstotliwość wystąpienia zdarzenia w Instytucji Kultury (jak często dane zdarzenie może mieć miejsce). W odniesieniu do czynności powtarzalnych (spraw występujących cyklicznie lub wielokrotnie) uwzględnia się liczbę możliwych powtórzeń (ile razy względem ogólnej liczby spraw zdarzenie może mieć miejsce).

3. Jakościowa **ocena prawdopodobieństwa** wystąpienia ryzyka opiera się na oszacowaniu stopnia prawdopodobieństwa zaistnienia ryzyka poprzez wybór przez oceniającego jednej z trzech możliwości (wg skali):

- 1) **prawdopodobieństwo wysokie** – gdy jest więcej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi w Instytucji Kultury wielokrotnie w ciągu roku. Ryzyko z prawdopodobieństwem wysokim przyjmuje wartość 3;
- 2) **prawdopodobieństwo średnie** – gdy jest więcej niż 10%, ale mniej niż 60% szans, że ryzyko wystąpi w Instytucji Kultury kilkakrotnie w ciągu roku. Ryzyko z prawdopodobieństwem średnim przyjmuje wartość 2;
- 3) **prawdopodobieństwo niskie** – gdy jest mniej niż 10% szans, że ryzyko wystąpi w Instytucji Kultury raz w ciągu roku lub nie zdarzy się w ciągu roku. Ryzyko z prawdopodobieństwem niskim przyjmuje wartość 1.

§ 5

1. **Ocena skutków wystąpienia ryzyka** opiera się na oszacowaniu potencjalnych skutków, a więc wyników oddziaływania, jakie zaistnienie danego rodzaju ryzyka może mieć na Instytucję Kultury i osiąganie jej celów oraz realizację zadań. Uwzględnia się przy tym w szczególności konsekwencje prawne, finansowe i organizacyjne zaistnienia danego zdarzenia oraz jego wpływ na wizerunek Instytucji Kultury i bezpieczeństwo pracowników.
2. Ocena jakościowa skutków zaistnienia ryzyka dokonywana jest przez wybór jednej z trzech możliwości (wg skali):
 - 1) **wysokie skutki** – poważny wpływ na realizację zadania (poważne zagrożenie terminu jego realizacji) i osiągnięcie celu Instytucji Kultury, poważne konsekwencje prawne, zagrożenie bezpieczeństwa pracowników, poważne straty finansowe, poważny wpływ na wizerunek Instytucji Kultury. Ryzyko z wysokim skutkiem przyjmuje wartość 3;
 - 2) **średnie skutki** – średni wpływ na realizację zadania (zagrożenie terminu jego realizacji) i osiągnięcie celu Instytucji Kultury, umiarkowane konsekwencje prawne, średni skutek finansowy, brak wpływu na bezpieczeństwo pracowników, średni wpływ na wizerunek Instytucji Kultury. Ryzyko ze średnim skutkiem przyjmuje wartość 2;
 - 3) **małe skutki** – mały wpływ na realizację zadania i osiągnięcie celu Instytucji Kultury, brak skutków prawnych, mały skutek finansowy, brak

wpływu na bezpieczeństwo pracowników, niewielki wpływ na wizerunek Instytucji Kultury. Ryzyko ze skutkiem niskim przyjmuje wartość 1.

§ 6

1. **Istotność ryzyka** wyrażona jest jako iloczyn prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka oraz potencjalnych skutków jego wystąpienia (przedstawionych punktowo). Określenie istotności ryzyka pozwala na dokonanie oceny i hierarchizacji ryzyka w Instytucji Kultury, tj. uporządkowanie zidentyfikowanych i oszacowanych rodzajów ryzyka ze względu na ich znaczenie (od najpoważniejszych do najmniej poważnych rodzajów ryzyka), w zależności od stopnia, w jakim dane ryzyko zagraża realizacji zadań i osiągnięciu celów Instytucji Kultury.

2. Z uwagi na trzystopniową skalę zarówno prawdopodobieństwa, jak i skutków wystąpienia ryzyka istotność danego rodzaju ryzyka może przyjąć wartość liczbową od 1 do 9.

3. Dla oceny istotności ryzyka stosuje się skalę obejmującą następujące poziomy:

1) **istotność ryzyka wysoka** – istotnie wpływa na kluczową działalność Instytucji Kultury, uniemożliwia realizację zadań i osiągnięcie celów, rodzi straty finansowe, wymaga podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Ryzyko przyjmuje wartość 6–9 (ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie, ryzyko o średnim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie);

2) **istotność ryzyka średnia** – potencjalnie wpływa na kluczową działalność Instytucji Kultury, jest zagrożeniem dla realizacji zadań i osiągnięcia celów, zagraża powstaniem strat finansowych, wymaga ustawicznego monitorowania i sprawdzania oraz rozważenia podjęcia stosownych działań. Ryzyko przyjmuje wartość 3–5 (ryzyko o wysokim wpływie oraz niskim prawdopodobieństwie, ryzyko o średnim wpływie oraz o średnim lub niskim prawdopodobieństwie, ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie);

3) **istotność ryzyka niska** – nie ma wpływu na kluczową działalność Instytucji Kultury, nie uniemożliwia realizacji zadań i osiągnięcia celów, wymaga monitorowania i w miarę potrzeby sprawdzania. Ryzyko przyjmuje wartość 1–2 (ryzyko o niskim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie).

4. Matrycę punktowej oceny istotności ryzyka, zawierającą prezentację ryzyka w macierzy 3×3 , przedstawia poniższy rysunek:

SKUTEK				
WYSOKI (3)	III (3)	II (6)	I (9)	
ŚREDNI (2)	VI (2)	V (4)	IV (6)	
NISKI (1)	IX (1)	VIII (2)	VII (3)	
	NISKIE (1)	ŚREDNIE (2)	WYSOKIE (3)	
	PRAWDOPODOBIENSTWO			

§ 7

1. Ryzykiem akceptowalnym w Instytucji Kultury jest ryzyko o niskim poziomie istotności.
2. Ryzyko o poziomie istotności średnim i wysokim przekracza akceptowalny poziom ryzyka, dlatego wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających to ryzyko przez zmniejszenie jego skutku lub prawdopodobieństwa jego wystąpienia.
3. W stosunku do każdego rodzaju ryzyka, którego poziom istotności mieści się w akceptowanym poziomie ryzyka dla Instytucji Kultury, można wskazać odpowiednie działania służące wdrożeniu określonego rodzaju reakcji na ryzyko.

§ 8

[Metody przeciwdziałania ryzyku]

1. Metodami przeciwdziałania ryzyku są:
 - 1) **kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (K)** – działanie w celu zmniejszenia ryzyka. Przykładem tej formy jest stosowanie mechanizmów kontroli

zarządczej lub też wprowadzenie dodatkowych procedur kontrolnych w danym procesie;

- 2) **przeniesienie ryzyka (P)** – przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu. Najczęściej przybiera formę ubezpieczenia lub zatrudnienia innego podmiotu do dokonywania określonych działań i przejęcia ryzyka za wynagrodzeniem;
 - 3) **zakończenie działań obarczonych ryzykiem wewnętrznym (Z)** – polega na wycofaniu się z danego rodzaju działalności;
 - 4) **tolerowanie ryzyka (T)** – świadome podjęcie ryzyka. Brak dodatkowych działań. Najczęściej wynika z ograniczenia możliwości podjęcia określonych działań albo ze zbyt wysokich kosztów ewentualnych działań w stosunku do potencjalnych korzyści. Forma ta może być uzupełniona przez plany awaryjne.
2. Podstawowym rodzajem reakcji na ryzyko w Instytucji Kultury jest kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (K).
 3. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować:
 - 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń;
 - 2) istniejące mechanizmy kontrolne stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka;
 - 3) skuteczność istniejących mechanizmów kontroli, tj. zakres, w jakim przeciwdziałają ryzyku, a przez to ułatwiają lub utrudniają realizację ustalonych celów i zadań Instytucji Kultury.

§ 9

[Monitorowanie i ocena]

1. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku kierujący komórkami organizacyjnymi (właściciele ryzyka) wypełniają rejestr ryzyka według wzoru zamieszczonego w załącznikach Nr 1 i 2.
2. Rejestry ryzyka są przedkładane Dyrektorowi Instytucji Kultury.
3. Zbiorczy rejestr ryzyka podlega zatwierdzeniu przez Dyrektora Instytucji Kultury.

§ 10

1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczania są na bieżąco oceniane przez:

- 1) kierujących komórkami organizacyjnymi Instytucji Kultury, którzy oceniają poziom zidentyfikowanego ryzyka oraz skuteczność stosowanych metod jego ograniczania;
 - 2) kierownictwo Instytucji Kultury – w ramach bieżącego zarządzania, w tym w szczególności w trakcie narad z kierującymi komórkami organizacyjnymi.
2. Wyniki oceny ryzyka oraz przyjętych metod jego ograniczania wykorzystywane są na bieżąco do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem wewnętrznym oraz usprawniania systemu kontroli zarządczej w Instytucji Kultury.
3. Kierujący komórkami organizacyjnymi do 31 stycznia każdego roku przekazują do Dyrektora Instytucji Kultury informację dotyczącą oceny ryzyk zidentyfikowanych w roku poprzednim, zawierającą w szczególności ocenę skuteczności zaproponowanych (przyjętych) metod przeciwdziałania ryzyku oraz wpływu tych metod na poziom istotności ryzyka.

DYREKTOR
Ośrodka Kultury w Wieliszewie
dr Dariusz Skrzydlewski

**Załącznik Nr 1
do Regulaminu Zarządzania Ryzykiem**

Kategorie ryzyka

Poniższa tabela przedstawia kategorie ryzyka wraz z przykładami dotyczącymi jego możliwych źródeł (przyczyn) oraz skutków.

Tabela nie określa zamkniętego katalogu ryzyka.

L.P.	Obszar działalności	Ryzyko	Opis ryzyka
1.	Gospodarka finansowa	Finansowe i rachunkowości (FiR)	Związane z planowaniem przychodów i kosztów, dostępnością środków publicznych, dokonywaniem wydatków i uzyskiwaniem przychodów, stratą środków finansowych będących wynikiem przestępstwa lub wykroczenia.
		Wynagrodzenia pracowników (WP)	Związane z naliczaniem wynagrodzeń, inny świadczeń oraz odprowadzania składek, podatków i innych zobowiązań.
		Zamówień publicznych i zlecenia zadań publicznych (ZPiZZP)	Związane z podejmowaniem decyzji oraz udzielaniem zamówień publicznych lub zlecaniem zadań publicznych innym podmiotom, np. ryzyko naruszenia zasad, form lub trybu ustawy o zamówieniach publicznych.
		Realizacji programów dotacyjnych (RPD)	Związane z wystąpieniem nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.
		Sprawozdawczości (SPR)	Związane z nierzetelnym składaniem sprawozdań z zakresu obszaru działalności.

2.	Gospodarka materiałowa	Ewidencji (E)	Związane ze stratą środków rzeczowych będącą wynikiem przestępstwa lub wykroczenia, ustaleniem rozbieżności między stanem faktycznym a stanem pożądanym.
		Sprawozdawczości (SPR)	Związane z nierzetelnym składaniem sprawozdań, protokołów, oświadczeń z zakresu obszaru działalności.
		Realizacji programów Dotacyjnych (RPD)	Związane z wystąpieniem nieprawidłowości przy wykorzystaniu środków zewnętrznych.
3.	Zarządzania zasobami ludzkimi	Polityki kadrowej (PK)	Związane z liczebnością i kompetencjami pracowników, szkoleniami, wprowadzaniem nowych zadań bez zabezpieczenia etatowego, zapewnienia ciągłości działania zadań Instytucji Kultury oraz niedostępnością jej usług.
		BHP i PPOŻ (BiP)	Związane ze zdrowiem pracowników, wypadkami przy pracy, bezpieczeństwem przeciwpożarowym.
4.	Organizacja prawna	Regulacji wewnętrznych i zewnętrznych (RWiZ)	Związane z istnieniem i adekwatnością regulacji wewnętrznych i zewnętrznych.
		Organizacji i podejmowania decyzji (OPD)	Związane ze strukturą organizacyjną, organizacją pracy oraz przekazywaniem obowiązków i uprawnień, np. ryzyko nieprecyzyjnie określonych obowiązków, ryzyko braku formalnie powierzonych obowiązków, ryzyko nieodpowiedniej struktury organizacyjnej, ryzyko nieprawidłowo wydanej decyzji.

		Kontroli wewnętrznej (KW)	Związane z funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej, np. ryzyko niedostatecznej kontroli, ryzyko nieskutecznych mechanizmów kontrolnych/działań zaradczych.
5.	Przetwarzanie informacji	Ochrony informacji przetwarzanych w Instytucji Kultury (OIDO)	Związane z zapewnieniem bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w Instytucji Kultury zarówno w formie papierowej, jak i formie elektronicznej. Zagrożenia i ryzyka związane z ochroną danych osobowych: <ul style="list-style-type: none"> – nadanie użytkownikom nadmiarowych bądź niewystarczających uprawnień; – ujawnienie poufnych danych w Instytucji Kultury ze względu na nieadekwatny poziom zabezpieczeń logicznych lub fizycznych; – nieadekwatne działania w związku z wystąpieniem incydentów bezpieczeństwa informacji; – niewystarczająca świadomość pracowników w temacie przestrzegania zasad bezpieczeństwa informacji;
6.	Informacja i komunikacja	Bieżącej informacji i komunikacji wewnętrznej (KWew)	Związane z przepływem informacji w Instytucji Kultury niezbędnej do wykonywania obowiązków przez pracowników z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi, przepływem informacji pomiędzy Dyrektorem Instytucji Kultury a pracownikami.
		Komunikacji zewnętrznej (KZew)	Związane z przepływem informacji o działalności

			Institucji Kultury do grup odbiorców i podmiotów zewnętrznych poprzez dostępne kanały informacyjne.
7.	Działalność statutowa	Upowszechnianiem z zakresu kultury i czytelnictwa (DS)	Związane z realizacją brakiem finansowania działalności statutowej, nieprawnej komunikacji zewnętrznej, planowania o organizacji wydarzeń i przedsięwzięć.
8.	Infrastruktura	Funkcjonowania budynku (FB)	Związane z utrzymaniem funkcjonowania i działalności Gminnego Centrum Kultury w Łajskach, dostarczaniem mediów, wywozem nieczystości oraz konserwacją i przeglądami urządzeń i systemów w budynku.

DYREKTOR
Źródka Kultury w Wieliszewie
dr Dariusz Skrzydlewski

Załącznik Nr 2 do regulaminu zarządzania ryzykiem

		Rejestr ryzyka									
		Identyfikacja ryzyka					Analiza ryzyka				
Lp.	Cell/zadanie	Zidentyfikowane ryzyko – nazwa ryzyka	Kategoria ryzyka	(P)	(S)	IR (5 x 6)	Działania podjęte	Reakcja na ryzyko	Działania planowane	Właściciel ryzyka	
1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2.											
...											

Legenda:

1. **Cell/zadanie** – cel działalności Instytucji Kultury oraz zadania, które zostały zaplanowane na rzecz realizacji celu.
2. **Zidentyfikowane ryzyko – nazwa ryzyka** – niepożądane zjawisko, które może wpłynąć na realizację celu/zadania Instytucji Kultury.
3. **Kategoria ryzyka** – zgodnie z hasłowym opisem zawartym w regulaminie.
4. **Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka (P)** – wartości przyznane w skali od 1 do 3, zgodnie z hasłowym opisem zawartym w regulaminie.
5. **Skutki wystąpienia ryzyka (S)** – wartości przyznane w skali od 1 do 3, zgodnie z hasłowym opisem zawartym w regulaminie.
6. **Istotność ryzyka** – iloczyn prawdopodobieństwa i skutków wystąpienia ryzyka (P x S).
7. **Działania podjęte** – działania już podjęte przez Dyrektora Instytucji Kultury w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka, np. procedury postępowania (zarządzenia i instrukcje), nadzór funkcjonalny itd.

DYREKTOR
Ośrodka Kultury w Wieliszewie
dr Dariusz Skrzydłowski

8. **Reakcja na ryzyko** – reakcja Dyrektora Instytucji Kultury na zidentyfikowane ryzyko. Istnieją następujące metody reakcji na ryzyko:

- a) **kontrolowanie i ograniczanie ryzyka (K),**
- b) **przeniesienie ryzyka (P),**
- c) **zakończenie działań obciążonych ryzykiem wewnętrznym (Z),**
- d) **tolerowanie ryzyka (T),**

9. **Działania planowane** – działania, które zamierza podjąć Dyrektor Instytucji Kultury w stosunku do zidentyfikowanego ryzyka.

W przypadku gdy działania podjęte są wystarczające i w opinii Dyrektora nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowych regulacji czy też działań, należy wpisać w kolumnie: „kontynuacja”.

10. **Właściciel ryzyka (osoba odpowiedzialna)** – osoba, która jest odpowiedzialna za nadzór zagadnień w tym obszarze.

DYREKTOR
Ośrodka Kultury w Wieliszewie
dr Dariusz Skrzydłowski